

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๓๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๒๓๕ คน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม มีเรื่องที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ คือ

๑. ได้รับหนังสือจากสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๖ คือ ๑. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ ๒. นายบุญมา วงศ์สวรรค์ ๓. นายจรูญพันธุ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ๔. นายชาญชัย ลีถาวร ๕. นายอุตม ไประกะฤณะ ๖. พลเอก สุรกิจ มัยลาภ ๗. พลตำรวจโท ประจวบ สุนทรากรูร ๘. นายจรูญ สิบุญเรือง ๙. พลตำรวจโท ชุมพล โลหะชาละ

จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปนี้จะได้อ่านประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ขอเชิญท่านสมาชิกได้โปรดยืนขึ้นรับฟังประกาศพระบรมราชโองการ

(สมาชิกและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยืนขึ้นเพื่อรับฟังประกาศพระบรมราชโองการ)

LIART

ประชาชนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ :

ประกาศแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็น นายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖ แล้ว นั้น

บัดนี้ จอมพล ถนอม กิตติขจร ได้กราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ และทรงพระราชดำริว่า นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นผู้ที่เหมาะสมควรรีบบังพระราชหฤทัยให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่วันที่ขึ้นเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖ เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ทวี แรงขำ

รองประชาชนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประกาศ
แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายสัญญา ชรรณศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖ แล้ว นั้น

บัดนี้ นายสัญญา ชรรณศักดิ์ นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่เหมาะสมดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เพื่อบริหารราชการแผ่นดินแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๔ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ ดังต่อไปนี้

๑. นายสุกิจ นิมมานเหมินท์	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
๒. พลโท แสง เสนาณรงค์	เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๔. นายบุญมา วงศ์สวรรค์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๕. นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๖. หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและสหกรณ์
๗. พลเรือตรี ชลธิ์ สินธุโสภณ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๘. นายชาบุญชัย ลีถาวร	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๙. นายกมล วรณประภา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๐. นายประกอบ หุตะสิงห์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๑๑. นายอภัย จันทวิมล	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๒. นายอุตม โปษะกฤษณะ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๓. นายโอสถ โกศิน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๔. นายอรุณ สรเทศน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
๑๕. พลเรือเอก ตวีล รายนานนท์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๖. พลเอก สุรศักดิ์ มัยลาภ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
๑๗. นายเยื้อ สุสายันท์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
๑๘. พลตรีชาติชาย ชุณหะวัณ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

LIRT

๒๔๖

๑๙. พลตำรวจเอก พิชัย กุลละวณิชย์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒๐. พลตำรวจโท ประจวบ สุนทรางกูร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
๒๑. นายจรูญ สิบุญเรือง	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
๒๒. นายพ่วง สุวรรณรัฐ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๓. พลตำรวจโท ชุมพล โลหะชาละ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
๒๔. นายสมภพ โทตระกูลเกียรติ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒๕. นายบุญสม มาร์ติน	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒๖. นายเสม พริ้งพวงแก้ว	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๒๗. นายสอาด หงษ์ยนต์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖ เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายสนนธ์ สายสว่าง : กระผมขอเสนอญัตติด่วนสักอันหนึ่งครับ ญัตติกระผมเสนอก็คือว่า เนื่องจากเหตุการณ์ที่มีการเดินขบวนเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ทำให้นักเรียนนักศึกษา และประชาชนถึงแก่ชีวิต อยากจะเสนอญัตติขอให้สภานี้ยืนไว้อาลัยแก่ผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์นี้ ท่านผู้ใดเห็นตามข้อเสนอของกระผม โปรดรับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยืนขึ้นรับรอง)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีผู้รับรองครบแล้วครับ มีผู้เสนอญัตติขอให้ยืนไว้อาลัยแก่ผู้เสียชีวิตในการที่กระทำการในครั้งนี้ เป็นเวลา ๑ นาที จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ยืนไว้อาลัยแก่ผู้เสียชีวิตในการดำเนินการ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ขอให้ท่านสมาชิกได้โปรดยืนขึ้น

(สมาชิกและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยืนไว้อาลัยเป็นเวลา ๑ นาที)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไประเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับทราบนโยบายของคณะรัฐมนตรี ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีจะได้แถลงนโยบาย เชิญท่านนายกรัฐมนตรี

นายสัญญา ชรรมศักดิ์ (นายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ

ตามที่ใต้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๖ และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๖ นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดถือหลักการแห่งระบอบประชาธิปไตย และการปรับปรุงสถานการณ์ต่างๆ ให้กลับคืนสู่ความสงบ

LIRT

เรียบร้อยและมั่นคง เป็นมูลฐานไว้เรียบร้อยแล้ว จึงขอแถลงนโยบายเพื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ ดังต่อไปนี้

๑. รัฐบาลนี้จะเหตุนพระมหากษัตริย์ไว้เป็นที่เคารพสักการะอันสูงยิ่งตลอดไป และจะดำเนินการเพื่อให้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นหลักในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเร็วที่สุด

๒. รัฐบาลนี้เชื่อมั่นว่า ความมั่นคงของประเทศชาติเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่ง ฉะนั้นรัฐบาลนี้จะดำเนินการทุกอย่าง เพื่อให้ประเทศไทยดำรงอยู่ด้วยความปลอดภัย โดยจะเตรียมสรรพกำลังของชาติ ตามกำลังเศรษฐกิจของประเทศ ให้อยู่ในสภาพเตรียมพร้อมที่จะป้องกันราชอาณาจักร พร้อมทั้งจะเผชิญภัยคุกคามทั้งทางตรงและทางอ้อม และให้สามารถช่วยตนเองได้มากที่สุด จะดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ จะประสานความเข้าใจระหว่างทหาร และประชาชนให้ดียิ่งขึ้น จะปรับปรุงสวัสดิการ บำรุงขวัญ และกำลังใจของทหารให้สูงอยู่เสมอ รวมทั้งจะปรับปรุงการจัดโครงสร้างทางการบังคับบัญชา ให้เหมาะสมกับระบอบประชาธิปไตยอันแท้จริง

๓. รัฐบาลนี้จะดำรงรักษาเสถียรภาพของเงินตราไว้ให้มั่นคง และจะบริหารนโยบายการคลัง ให้มีผลในทางเพิ่มพูนรายได้และสวัสดิการของเกษตรกรและผู้ใช้แรงงานซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ ในกรณี จะได้ปรับปรุงโครงสร้างทางด้านภาษีอากร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมยิ่งขึ้น

๔. รัฐบาลนี้จะดำเนินนโยบายต่างประเทศ เพื่อสร้างไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยและบูรณภาพแห่งราชอาณาจักร และเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชนไทย ในกรณี รัฐบาลจะยึดมั่นในกฎบัตรสหประชาชาติ ให้ความร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติ เพื่อส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคงและความยุติธรรมระหว่างประเทศ รักษาสิทธิและปฏิบัติตามพันธกรณีที่มีอยู่ ตามสนธิสัญญาและความตกลงที่ไว้กับประเทศทั้งหลาย ตามหลักแห่งความเสมอภาคและถือที่ต่อยุติต่อกัน ดำเนินการเพื่อความสัมพันธ์อันดีกับทุกประเทศ ที่แสดงความเป็นมิตรต่อประเทศไทย รวมทั้งประเทศที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองต่างกัน

สร้างเสริมสัมพันธ์ไมตรีและความเข้าใจอันดีกับบรรดาประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้รัฐบาลนี้จะสนับสนุนความร่วมมือส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะกับกลุ่มประเทศสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการสร้างสันติภาพ เสถียรภาพ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อความเจริญก้าวหน้า และความผาสุกของประชาชนในภูมิภาคนี้

๕. รัฐบาลนี้จะเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตเกษตร เพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งผลิตผลประเภทอาหาร เพื่อช่วยลดค่าครองชีพของประชาชน ทั้งนี้ ด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรทั้งในด้านวิชาการและปัจจัยด้านการผลิตและการตลาด สำหรับจำหน่ายผลิตผลในราคาที่เป็นธรรมและเหมาะสม เพื่อเพิ่มรายได้และยกระดับการครองชีพให้แก่เกษตรกร

๖. รัฐบาลนี้จะปรับปรุง ขยาย และเสริมสร้างกิจการด้านการขนส่ง การสื่อสาร และการอุตุนิยมวิทยา ให้เหมาะสมกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการขนส่งทางน้ำภายในประเทศ ซึ่งเป็นระบบการขนส่งที่ประหยัดที่สุดนั้น จะได้พัฒนาให้มีบทบาทและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

๗. รัฐบาลนี้จะเร่งรัดการขยายตลาดทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเร่งรัดเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรม ในด้านสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพของประชาชนนั้น จะรักษาเสถียรภาพของราคาให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และเป็นธรรมแก่ผู้ผลิต และผู้บริโภค และจะพยายามให้พ่อค้าที่ใจน้อยบอยการค้าของรัฐบาล โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือในด้านการจัดหาตลาด และบริการในด้านสถิติ การผลิต และการค้า

๘. รัฐบาลนี้จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชน และจะปรับปรุงโครงสร้างของการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ เพื่อให้มีความเข้าใจและร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบเรียบร้อยกับประชาชนมากยิ่งขึ้น

๙. รัฐบาลนี้จะรักษาไว้ซึ่งหลักนิติธรรม โดยจะเคารพความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี และจะส่งเสริมสถาบันศาลยุติธรรมให้มั่นคงและเจริญก้าวหน้า

LIRT

ในการพิพากษารอคัดต่าง ๆ จะได้เร่งรัดให้ดำเนินการไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น

๑๐. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมการศึกษา ทั้งในด้านวิชาความรู้ และในด้านจิตใจ เพื่อให้มีความยึดมั่นในหลักธรรมแห่งศาสนา บำเพ็ญตนให้เป็นคนมีประโยชน์ มีความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดจนให้ช่วยกันบำรุงรักษาศิลป วัฒนธรรม อันเป็น สัญลักษณ์และสมบัติของชาติไทย

๑๑. รัฐบาลนี้จะปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะแห่งชาติให้ตรงกับความต้องการของประชาชน และจะขยายขอบเขตของการบริการไปให้ถึงประชาชน ในส่วนภูมิภาคให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๑๒. รัฐบาลนี้จะเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตทางอุตสาหกรรม ทั้งในส่วนทดแทน สินค้าที่นำเข้า และในส่วนสินค้าส่งออก รวมทั้งจะได้ดำเนินการป้องกันและระงับพิษภัยอัน จะเกิดจากกิจการอุตสาหกรรมต่อไปด้วย

๑๓. รัฐบาลนี้จะส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีเสรีภาพ และมีความรับผิดชอบ ทางวิชาการ มีความอิสระ และคล่องตัวในการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านการเงินและการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างนิสิต นักศึกษากับรัฐบาล และ สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

๑๔. สำหรับนโยบายทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวม รัฐบาลจะยึดแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหลักในการบริหารและการจัดสรรทรัพยากรของประเทศ โดย เน้นการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาสังคมเฉพาะหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแก้ไขปรับปรุง การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบางสาขา ให้สามารถรับกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมจากการ ดำรงชีพอย่างมั่นคงยิ่งขึ้น

ตามนโยบายที่ได้แถลงมานี้ รัฐบาลเชื่อมั่นว่า จะสามารถสนองความต้องการของ ประชาชนเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงแก่ประเทศชาติในระยะเวลาที่รัฐบาลนี้

LIRT

เข้ามาบริหารราชการแผ่นดินได้ ฉะนั้นจึงหวังว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะให้การสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วยดีเพื่อรัฐบาลจะสามารถบริหารประเทศไปด้วยความราบรื่น เสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศชาติและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้ต่อไป ขอขอบพระคุณ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: ก่อนที่จะซักถาม ผมขอชื่นชมความเข้าใจที่น้อยนุ้ยครับ ตามธรรมเนียมการปกครองราชอาณาจักรนั้น เมื่อรัฐบาลได้ชี้แจงนโยบายแล้ว ไม่ได้ระบุไว้ให้อภัยหรือลบลมตีแต่ประการใด เป็นแต่เพียงทำให้สมาชิกซักถามข้อความที่รัฐบาลเสนอนโยบายนั้นเพื่อความเข้าใจกระจ่างแจ้งเท่านั้น เพราะฉะนั้นขอให้สมาชิกโปรดรับทราบด้วย

นายแพทย์ อมาตยกุล: ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและที่กระผมจะกราบเรียนขอความกรุณานี้ ก็โปรดอย่าได้คิดว่าเป็นการซักถาม เป็นการไม่เข้าใจ กระผมเข้าใจในนโยบายที่แถลงนี้ชัดเจนครบถ้วนทุกประการ แต่กระผมมีความอึดอัดใจและลำบากใจใคร่ที่จะได้ข้อฝากเรื่องบางเรื่องไปกับนโยบายของรัฐบาล ท่านประธานที่เคารพ ในระยะนี้จะครบกำหนดในวันที่ ๓๑ เดือนธันวาคมนี้ กระทรวงมหาดไทยได้เร่งรัดให้ครูในโรงเรียนราษฎร์ไปจดทะเบียนเป็นลูกจ้างกับกระทรวงมหาดไทยในกรมแรงงาน บัดนี้คณะครูจะต้องมีความทุกข์ใจที่จะตกเป็นกรรมกร ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากขอฝากนโยบายนี้ให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยได้โปรดกรุณาปรับนโยบายนี้ไปจัดปัดเป่าให้ครูได้มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ด้วย ในระยะอันเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อนี้ โปรดอย่าให้ครูต้องไปเป็นกรรมกร ต้องไปทำการสไตรีคเดินขบวน ลูกศิษย์จะว่าเอา ท่านประธาน ถ้าครูเป็นลูกจ้างเสียแล้ว ครูจะดูหน้าลูกศิษย์ได้ประการใด ลูกศิษย์ก็จะคิดว่า ครูนี่ก็คือลูกจ้างเขาหาได้เป็นบุคคลที่สมควรจะกราบไหว้หรือไม่ และนอกจากนั้นกระผมก็อยากขอกราบเรียนว่า ขณะนี้ครูสภาที่ดี สมาคมฝ่ายโรงเรียนราษฎร์ที่ดี รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการที่ดี ได้มีความคิดเห็นว่า เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทยอันดีของชาติไทย ขอได้โปรดช่วยกันดำเนินการอย่าให้ครูต้องไปเป็นกรรมกร ขอได้โปรดแก้ไขพระราชบัญญัติแรงงานเสียให้ครูได้พ้นจากภวะนั้นด้วยเถิด ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออนุญาตกล่าวข้อความซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ระบุไว้ว่า ครูโรงเรียนราษฎร์มิใช่ลูกจ้างที่ขายแรงงาน แต่เป็นปุชนิยบุคคลที่ทำหน้าที่

LIRT

สอนอบรมเด็กให้เป็นคน หน้าที่มีใช้แต่แรงกาย แต่ต้องมีคุณสมบัติสมัครหาในหน้าที่ครู และ
กิจการของครูนั้นมิได้ประกอบเป็นการค้าในทางเศรษฐกิจ ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย
ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอทราบบเรียนแต่เพียงเท่านี้ ขอความกรุณา ขอให้รัฐบาลได้ยึด
ประกอบเป็นนโยบายที่จะให้ครูได้ดำเนินการอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ด้วยดีต่อไป ครับผม

นายบุญชู โรจนเสถียร : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเข้าใจว่าการณรงค์ของ
นักเรียนและนักศึกษา ประชาชน ที่มีผลให้รัฐบาลจะต้องลาออกไปนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลง
ทางการเมืองที่สำคัญที่สุด ซึ่งเราควรจะช่วยให้การเปลี่ยนแปลงนี้มีความหมายมากเป็นพิเศษ
เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ได้มาด้วยการเสียสละ ถึงเลือดตกยางออก ฉะนั้นรัฐบาลใหม่ก็
ควรจะต้องตระหนักว่า แม้จะเป็นรัฐบาลชั่วคราว ซึ่งจะต้องสลายตัวต่อไปในไม่ช้าอย่างที่เราเข้าใจ
กันนั้นก็ต้องถือตัวว่าเป็นรัฐบาลในช่วงที่มีความสำคัญ มีภาระหน้าที่ที่จะต้องจกรึกไว้ใน
ประวัติศาสตร์ เพราะเป็นช่วงที่รัฐบาลจะต้องดำเนินการเพื่อให้มีโอกาสสถาปนาระบบการ
ปกครองแบบประชาธิปไตยให้ดีที่สุด แล้วก็ไม่ควรที่รัฐบาลคิดแต่เพียงว่าเราเคยอยู่ชั่วคราว จะ
บริหารงานไปตามที่เป็นอยู่อย่างที่แล้วมา เพื่อรอให้รัฐบาลใหม่เข้ามาบริหารงานต่อหลังจากที่
ได้มีการเลือกตั้งแล้ว เพราะวาระเวลาที่จะต้องบริหารงานต่อไปในช่วงนี้ ก็ยังมีปัญหาต่าง ๆ
ซึ่งเร่งร้อนและสำคัญมาก แล้วก็ปัญหาซึ่งรัฐบาลเดิมมิได้แก้ไขให้เสร็จสิ้นไปได้ ความเดือด
ร้อนนั้นจึงปรากฏอยู่ ทำให้ประชาชนมีความร้อนใจและเสื่อมศรัทธาในตัวรัฐบาล การดำเนิน
งานเรียกร้องรัฐธรรมนูญก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่ในชาติหัวใจใจของประชาชนนั้น ก็คือความ
ลำบากยากแค้นที่ประสบกับตัวเองในการดำรงชีวิต ฉะนั้นกระผมจึงค่อนข้างจะไม่สบายใจนัก
และรู้สึกจะผิดหวังอยู่มากทีเดียว เมื่อได้อ่านคำแถลงนโยบายของรัฐบาลในลักษณะซึ่งไม่มี
อะไรผิดแปลกไปจากเดิม เป็นไปในรูปแบบเหมือนกับเป็นแบบมาตรฐานที่ใช้กันมาเรื่อย ๆ
ที่กระผมกล่าวเช่นนั้น ไม่ได้กล่าวโดยไม่มีข้อเท็จจริงและไม่เห็นเหตุผลสนับสนุน เพราะกระผม
เห็นว่าขณะนี้ปัญหาที่เร่งร้อนคือปัญหาเศรษฐกิจและสังคมที่จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขนั้น
พอจะสรุปได้เป็น ๒ ประการ

ประการที่ ๑ ก็คือเรื่องค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้นอย่างผิดปกติเพราะเหตุ
ที่มีการเพ้อของราคาสินค้าหลายต่อหลายอย่าง

LIART

ประการที่ ๒ ก็คือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของเราในช่วงระยะเวลา ๔-๕ ปีที่ผ่านมา นั้น เป็นไปด้วยความล่าช้า การเติบโตล่าช้าในขณะที่เรามีพลเมืองเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นั้น เกิดปัญหาสำคัญประการหนึ่งก็คือเราไม่มีงานให้คนของเราทำพอ คนว่างงานจะมีเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย รวมทั้งนักเรียนจากอาชีวศึกษาซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีงานทำหลังจากที่จบการศึกษาไปแล้ว ขณะนี้เราก็ต้องยอมรับว่าเขาเหล่านั้นกำลังเผชิญกับปัญหาหางานทำไม่ได้

ปัญหาทั้งสองปัญหาที่เป็นเรื่องริบตัวนี้ เมื่อกระผมมาดูในนโยบายที่แถลงแล้ว กระผมก็เห็นว่ายังไม่ได้ก้าวเข้าไปแก้ไขจุดที่มันก่อให้เกิดปัญหา ปัญหาสองประการนี้ กระผมเห็นว่ามันมีเหตุมาจาก

๑. คือระบบการบริหารของเรานี้อ่อนแอมาก ขาดประสิทธิภาพ การประสานงานไม่ดี ก็เป็นผลทำให้เกิดมีเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างมีอภิสิทธิ์ แล้วก็ใช้อภิสิทธิ์นั้นเข้าช่วยเหลือบุคคลบางจำพวก ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม อภิสิทธิ์ต่างๆ นี้ก็เริ่มด้วยรูปของการผูกขาดบ้าง นอกจากนี้ก็กลายเป็นถึงขั้นที่ทำให้มีเรื่องคอร์รัปชันมาลิ้นทิวไพรมัต การค้าและการประกอบธุรกิจโดยบุคคลซึ่งมีอำนาจทางการเงินสูงก็มีโอกาสสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนด้วยการกักตุนสินค้าได้ง่ายๆ ผู้ที่มีกำลังเงินน้อยตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือผู้ผลิตส่วนใหญ่ของประเทศ คือชาวไร่ชาวนา ทั้งหมดนี้นั้น เป็นเหตุซึ่งจำเป็นจะต้องรีบแก้ไขในนโยบายของเราที่กำหนดไว้นี้ ไม่ปรากฏตอนใดเลยว่าสิ่งเหล่านี้จะได้รับการแก้ไขปรับแก้ให้หมดไป เราเขียนคำแถลงนโยบายแบบมาตรฐานนี้เพื่อให้ฟังรื่นหูกันเท่านั้น ผู้ที่ฟังแล้วก็จะไม่เกิดความตื่นเต้น และไม่เกิดความรู้สึกคือคิดว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นแล้วในบ้านเมืองของเราไปในทางที่เราจะอยู่เย็นเป็นสุขกัน นักเรียน นักศึกษาเริ่มจะมีจิตใจเบิกบานเห็นอนาคตที่แจ่มใสขึ้น สิ่งเหล่านี้เมื่อไม่มี กระผมก็รู้สึกค่อนข้างจะผิดหวังแล้วก็ใจท้อเหี่ยว ไม่ว่ามันจะเกิดขึ้น มันจะดีขึ้นจริงๆ อย่างที่เราคิดหรือเปล่า ถ้ามองคำแถลงเป็นข้อๆ ก็จะเห็นว่าแม้กระทั่งนโยบายทางด้านการศึกษาซึ่งเขียนไว้มีความซึ่งค่อนข้างจะเลื่อนลอยนั้น ก็ทำให้กระผมคิดว่ารูปการของการบริหารทางการคลังที่จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เศรษฐกิจมีความก้าวหน้าเร็วขึ้น รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

LIRT

ที่กำลังดำเนินอยู่นั้น จะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานะในทางที่จะแก้ปัญหาอย่างที่ผมได้กล่าวมาแล้ว ก็เห็นไม่ได้ มันเลื่อนลอยด้วยกัน ยี่ในคำแถลงนี้ไม่ได้กล่าวด้วยซ้ำว่าจะได้มีการปรับปรุงประมาณแผ่นดิน เท่าที่ได้ผ่านสภาไปแล้วโดยรัฐบาลก็ให้เหมาะสมกับนโยบายที่รัฐบาลใหม่จะดำเนินการหรือมุ่งหมายที่จะให้เกิด เมื่อไม่มีการแก้สิ่งนั้นแล้วเราก็เห็นแล้วว่าข้อบกพร่องในงบประมาณนั้น ดังที่กระผมได้เคยอภิปรายไว้ในสภานี้ มีอยู่เยอะเหลือเกิน เพราะว่าไม่ได้กำหนดมุ่งหมายให้ผลของงบประมาณนั้นไปสู่เป้าหมายแก้ไขปัญหอย่างที่กระผมกล่าวแล้ว แม้กระทั่งนโยบายต่างประเทศที่เป็นรูปเดิม ก็เขียนไปอย่างนั้นจะต้องร่วมมือ จะต้องมีส่วนร่วมใช่ไหม แต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกองทัพก็เกี่ยวกับปัญหาทางเศรษฐกิจว่านโยบายต่างประเทศเราจะเดินไปในทางที่ชักจูงให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากเอกชน คือการลงทุนจากเอกชนในต่างประเทศที่จะเข้ามาในประเทศไทยนั้น เราจะต้องรับเขาในลักษณะไหน เรายินดีที่จะต้อนรับบุคคลเหล่านี้เพื่อช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจของเราก้าวหน้าต่อไปได้ นี่เราไม่ได้มีจุดไหนตรงไหนที่แถลงไว้ให้ชัดว่า เราจะดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อชักจูงให้บุคคลภายนอกได้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น ทั้งๆ ที่ขณะนี้เราได้รับการแข่งขันจากประเทศเพื่อนบ้าน แย่งเงินลงทุนจากเราไปอยู่เรื่อยๆ ปัญหาที่เกี่ยวกับการแจกจ่ายผลผลิตให้เป็นธรรมในด้านการเกษตร กระผมเห็นว่าก็เขียนไปในรูปเดิมว่าการเพิ่มผลผลิต ความจริงนั้นการเพิ่มผลผลิตมันไม่สำคัญนัก การผลิตของเรานั้นเพิ่มได้แน่นอนถ้าหากว่าการแจกจ่ายผลได้นั้นเป็นธรรม กำลังใจของผู้ผลิตจะมีมากขึ้น การผลิตย่อมจะขยายตัวที่มันขยายตัวไม่ได้ขณะนี้เพราะเหตุที่ว่ามีความไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นกับผู้ผลิต ผู้ที่ได้ประโยชน์ไปจากการผลิตนั้นคือคนกลาง แล้วเหตุนั้นก็คือเรื่องการทำเงินงายมือมีสิทธิ์ที่การผูกขาดสิ่งเหล่านี้ถ้าไม่แก้แล้วก็เพิ่มผลผลิตไป หรือหาตลาด มันก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรกับผู้ผลิต เพราะว่าประโยชน์นั้นจะตกอยู่กับคนกลาง นโยบายที่ไม่แถลงให้ชัดแจ้งในการนี้ ย่อมไม่ทำให้ผู้ผลิตมีกำลังใจและความรู้สึกดีที่จะขยันขันแข็งในการผลิตต่อไป เพราะว่าขณะนั้นสภาพการณ์ก็ปรากฏอยู่แล้วว่าการผลิตของเราไม่ออกสต็อก แต่ว่าเมื่อออกสต็อกนั้นกลายไป ตกแก่บุคคลส่วนย่อยซึ่งเป็นผู้ประกอบการค้า เพราะเหตุเราปล่อยให้ระบบการค้าของเราผลิตในทางที่จะเอารัดเอาเปรียบกันได้ง่าย มีการผูกขาดมาก สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องซึ่งกระผมเป็นห่วงและก็อยากที่จะให้รัฐบาลนี้นำเอาไปพิจารณาว่า เรื่องที่ควรจะต้องแก้

เห็นจะต้องทำกันช่วงนี้อย่างแน่นอน จะปล่อยให้ในลักษณะที่ยังไม่เรียบร้อย มีปัญหาทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจนี้เป็นไปได้ลำบากเลยก็ กระผมก็เชื่อว่าทุกซอกซายของประชาชนที่ได้รับในระยะก่อนการเปลี่ยนแปลงนี้จะไม่ได้รับการแก้ไข

ประการสุดท้ายที่กระผมอ่าน เป็นเรื่องซึ่งกระผมเองนั้นนั้นก็ไม่ได้ถนัดถนี่ ไม่ค่อยเข้าใจอะไรนัก แต่กระผมก็รู้สึกว่ามีแนวโน้มน่าจะเป็นเช่นนั้น ก็คือว่า แดงโลงไว้ว่า รัฐบาลนี้จะเร่งจัดให้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นหลักในการบริหารราชการแผ่นดินโดยเร็วที่สุด กระผมเคยประสบมาแล้ว เร็วที่สุดของรัฐบาลในระยะหนึ่งนั้น ๑๐ ปี เร็วที่สุดของรัฐบาลที่ลาออกไปแล้ว ๓ ปี กระผมจะซึ่งใจได้อย่างไร เร็วที่สุดของรัฐบาลชุดนี้นะคือกี่วันก็ปี กระผมรู้สึกว่าน่าจะพูดไว้ให้ชัดเจนตามสมควรว่า จะทำให้เสร็จได้ภายในเมื่อไร เพราะว่านักเรียนประชาชนเรียกร้องกันนั้นนะ ก็ดูเหมือนได้บอกแล้วว่า เร็วของเขานั้นนะคือเท่าไร อยากได้เมื่อไร อีกประการหนึ่งเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพของรัฐธรรมนูญนั้น กระผมว่าเป็นเรื่องสำคัญเหลือเกิน ก็ไม่ได้แดงโลงไว้ว่ารัฐธรรมนูญของเราจะมีลักษณะที่มีคุณภาพในทางที่เป็นประชาธิปไตยมากที่สุดหรือไม่ ก็ย่อมจะทำให้เป็นห่วงอีกนั่นแหละ เพราะว่าเมื่อไม่ได้กำหนดไว้ในนโยบายแล้ว เราจะรู้ได้อย่างไรละว่าผู้ที่จะร่างรัฐธรรมนูญนั้นจะเดินไปตามนโยบายนี้ หรือว่าท่านจะกำหนดของท่านเอง นอกจากนั้นมีความตอนหนึ่งซึ่งกระผมรู้สึกว่ามีแนวโน้มไว้ในคำแถลงนโยบายนี้เลย ความนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความในข้อ ๒ ที่ว่าจะประสานความเข้าใจระหว่างทหารและประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ประชาชนกับทหารแตกต่างกันจริงหรือ กระผมว่านั่นเป็นความรู้สึกของทหารที่กุมอำนาจทางการเมืองมากกว่า ประชาชนกับทหารกระผมไม่เคยคิดว่าจะมีการแบ่งแยกกันเลย ถ้าจะมีการไม่พอใจหรือไม่เข้าใจกันก็เฉพาะประชาชนที่มีต่อทหารซึ่งใช้อำนาจยึดถืออำนาจปกครองอยู่นั้นแหละ แล้วก็ไม่ใช่ทุกคน เฉพาะคนซึ่งดำเนินการไม่ถูกต้องทำนองคลองธรรมนั้นแหละที่มาก่อความไม่พอใจหรือความไม่เข้าใจขึ้น ไปประสานอะไรกัน กระผมก็ยังไม่เข้าใจ เพราะว่าถ้าทหารพ้นจากการเมืองแล้ว กระผมก็เชื่อว่าประชาชนจะไม่มีความรู้สึกไม่เข้าใจหรือเกลียดชังทหารได้อย่างไร ถ้าหากเราคิดที่จะแยกทหารออกจากการเมือง ข้าราชการออกจากการเมือง กระผมก็เชื่อว่าข้อนี้ไม่น่าจะมี และไม่น่าจะเขียนเอาไว้เขียนเอาไว้เป็นประวัติศาสตร์ ทำให้รู้สึกว่าการทหารกับประชาชนแตกต่างกัน นี่กระผมไม่เห็นด้วย

LIART

และที่จะไปบำรุงขวัญบำรุงสวัสดิการเพื่อการนี้ขึ้น กระผมก็ว่าไม่จำเป็น ขวัญของทหารกระผมไม่เชื่อว่าจะเสียไป จะเสียไปก็เฉพาะขวัญของทหารที่อยู่ในวงการเมืองมากกว่า กระผมมีข้อคิดและข้อคิดเห็นเพียงเท่านี้ที่ฝากให้รัฐบาลนำไปพิจารณา เพราะวาทะนโยบายนี้ก็เป็นที่เห็นแต่เพียงรับทราบเท่านั้น ขอบขอบคุณครับ

นายมาตุต บุญนาค : ท่านประธานที่เคารพ โดยหลักทั่ว ๆ ไปในนโยบายของฯ พณฯ นายกรัฐมนตรีที่แถลง กระผมเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ แต่เนื่องจากมีข้อความบางตอนบางข้อยังไม่กระจ่างชัด กระผมจึงใคร่จะขอทราบเรียนถามข้อข้องใจและเสนอแนะบางข้อประกอบกันไปด้วย

ในเบื้องต้น เกี่ยวกับกรณีที่ท่านแถลงว่า จะได้มีการร่างรัฐธรรมนูญโดยเร็วขึ้น กระผมเห็นด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติซึ่งได้อภิปรายไปว่า ควรกำหนดเวลาให้ชัดเจนว่าจะร่างเสร็จกันเมื่อใดเวลาใด แล้วกระผมขอเสริมว่าควรจะต้องให้ชัด ถึงแม้ว่าจะไม่ได้กล่าวในนโยบายซึ่งเป็นลายลักษณ์อักษร ถ้าหากว่า พณฯ นายกรัฐมนตรีจะได้แถลงให้ชัดสักเล็กน้อยถึงหลักทั่ว ๆ ไปว่า ท่านมีหลักการอย่างไร ในอันที่จะให้อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง โดยหลักกว้าง ๆ กระผมรับรองว่าสมาชิกของเราถึงแม้ว่าจะได้รับการแต่งตั้งโดยการเสนอแนะจากรัฐบาลชุดเก่า แต่ด้วยความสำนึกและมโนธรรมในหน้าที่ของเรา เราพร้อมที่จะสนับสนุนให้มีรัฐธรรมนูญโดยรวดเร็ว เราจะไม่เตะต่างอย่างแน่นอน ดังที่บางคนได้แถลงไว้ในหน้าหนังสือพิมพ์เช่นนั้น ในปัญหาเกี่ยวกับการประกาศรัฐธรรมนูญนั้น กระผมแน่ใจว่า พณฯ นายกรัฐมนตรีก็คงมีเจตนาที่จะเชิดชูสิทธิและเสรีภาพประชาชนโดยตรง ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ แต่เท่าที่รัฐบาลได้เข้ามาบริหารงานเพียงไม่กี่วัน กระผมก็ยังไม่ทราบที่ท่านมีหลักการอย่างไรบ้างที่จะเชิดชูสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในนโยบายนี้ก็ไม่มี กระผมจึงขอเสนอแนะอีกสักครั้งหนึ่ง ในเบื้องต้น กระผมขอเสนอแนะว่า ประชาชนของเราตกอยู่ในอาณาจักรแห่งความกลัว ตกอยู่ในภาวะกบฏัยการศึกษาเป็นเวลานาน จนกระทั่งเราไม่รู้ว่าเวลานี้เราอยู่ในภาวะกบฏัยการศึกษา เพราะความเคยชิน พณฯ ซึ่งเชิดชูเสรีภาพของประชาชนโดยมติดคณะรัฐมนตรีจะยกเลิกประกาศกบฏัยการศึกษาโดยพลันได้หรือไม่ เป็นประการแรก แต่ว่าด้วยความจำเป็นบางประการที่ พณฯ ไม่อาจจะยกเลิกได้ คดีต่าง ๆ ที่ขึ้นศาลทหารซึ่ง

เป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชน ทั้งผู้เสียหายและจำเลยที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์และฎีกานั้น จะคลี่คลายให้คดีทั้งหลายไม่ต้องขึ้นศาลทหารได้หรือไม่ ก็หากว่า ฯพณฯ จะได้ศึกษาโดยละเอียดแล้ว จะเห็นว่าแม้แต่คดีที่ชัชรถชนคนโดยประมาทจนถึงแก่ความตายก็ต้องขึ้นศาลทหาร แต่คดีที่ก่อรั้วขึ้นหรือราษฎรบังหลวงนั้นกลับขึ้นศาลพลเรือน มีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาได้ จึงเห็นได้ว่า การกำหนดชั้นตอนของคดีที่ขึ้นศาลทหารนั้นไม่เป็นธรรม กระผมขอฝากไว้ด้วย

ประการที่ ๓ ความสามัคคีของชาติเป็นเรื่องใหญ่ ผู้ที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกับรัฐบาลชุดเก่าก็ได้ถูกจับกุมคุมขังมาเป็นอันมาก คณะรัฐมนตรีชุดนี้ซึ่งมีเจตนาเกิดทุนเสรีภาพของประชาชน จะดำริที่จะให้มีการออกกฎหมายนิรโทษกรรมให้แก่ผู้ที่ต้องหาในคดีการเมืองหรือจำเลยคดีการเมืองอันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งรัฐและความผิดอื่น ๆ หรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต้องหางาน เช่น ๓ อดีต ส.ส.ซึ่งได้ถูกลงโทษตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร จะเห็นได้ชัด ในฐานะที่ท่านเป็นนักกฎหมาย ว่าบุคคลทั้งสามได้ใช้สิทธิในทางศาลโดยสุจริต ซึ่งเป็นสิทธิรับรองกันอยู่โดยทั่วไปในนานอารยประเทศ แต่ก็ถูกคำสั่งลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ปัญหานี้เป็นที่สนใจแก่ประชาชนทั้งประเทศ คณะรัฐบาลชุดนี้จะได้คลี่คลายดำเนินการโดยด่วนหรือไม่ นี้กระผมขอฝากไว้

ส่วนข้อต่อไป ก็ปรากฏว่าได้มีคำสั่งตามมาตรา ๑๗ ของคณะรัฐบาลชุดเก่าอยู่หลายคดีที่ดำเนินไปโดยไม่ถูกต้องด้วยความยุติธรรม เช่นบางคดีได้นำผู้ต้องหาไปฝากขังต่อศาลยุติธรรมไว้จนครบ ๗ ฝาก พนักงานอัยการได้หาความเห็นไม่ฟ้อง เพราะหลักฐานไม่มี แต่เสร็จแล้วก็ได้นำคดีไปลงโทษตามมาตรา ๑๗ เหล่านี้ ท่านจะได้พิจารณาตั้งกรรมการพิเศษเพื่อคลี่คลายเรื่องให้มันเป็นธรรมหรือไม่ ถ้าหากว่ามีหลักฐานโดยถูกต้องก็ฟ้องไปให้ต้องตามกระบวนการยุติธรรม

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอก็คือหนึ่ง ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนก็ได้แก่ประกาศคณะปฏิวัติตั้งแต่สมัย ๒พณฯ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และ ๒พณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี รวมด้วยกันถึง ๔๐๐ กว่าฉบับ ได้ออกมาอย่างรีบร้อนและไม่ถูกต้อง จะได้มีการสะสางแก้ไขหรือไม่ กระผมขอฝากไว้ด้วย

LIRT

สำหรับนโยบายข้อ ๒. ของรัฐบาล กระผมก็เห็นว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องเตรียมงบประมาณไว้ป้องกันประเทศ แต่ในเวลาเดียวกัน ในขณะที่บ้านเมืองของเรามุ่งที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและความเจริญอื่นๆ กระผมก็ขอฝากไว้ว่า สิ่งใดในงบประมาณกระทรวงกลาโหม ที่หากว่าจะประหยัดไว้เพื่อประโยชน์ของชาติบ้านเมืองก็ควรจะได้พึงกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาการลับ ซึ่งเป็นที่สนใจแก่ประชาชนนั้น กระผมขอฝากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมไว้ด้วย สำหรับนโยบายของท่านในข้อ ๗. ข้อ ๑๒. และข้อ ๑๔. ที่มุ่งจะแก้ไขในเรื่องกิจการพาณิชย์ อุตสาหกรรมและเศรษฐกิจเป็นส่วนรวมนั้น ปรากฏชัดจากงบประมาณประจำปีของรัฐบาลที่ได้เสนอต่อรัฐสภาเมื่อเดือนที่แล้ว ปรากฏชัดว่ามีรัฐวิสาหกิจอยู่ประมาณ ๑๖๐ กว่าแห่งด้วยกัน ส่วนใหญ่ดำเนินกิจการขาดทุนเป็นที่เสียหายแก่ชาติบ้านเมืองเป็นอันมาก อันนี้แหละครับเป็นที่เห็นได้ชัดว่าเป็นการนำให้ประเทศชาติสู่ความขาดทุน เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะมีวิธีการใดๆ ที่ ๑. พาณา จะได้แก้ไขกิจการวิสาหกิจที่ไม่จำเป็นออกเสีย หรือโอนกิจการให้เอกชนดำเนินไปก็จะเป็นการเหมาะสมกว่า

สำหรับนโยบายข้อ ๙. ซึ่งเขียนไว้เหมือนกันกับทุกรัฐบาล คือหลักเจตศุภาพเป็นอิสระของตุลาการนั้น ก็เป็นที่น่าภูมิใจอย่างยิ่ง ทั้ง ๑. พาณา นายกรัฐมนตรีและ ๑. พาณา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมก็เคยเป็นอดีตประธานศาลฎีกา ท่านทั้งสองนี้ก็ใ้เคยมีความคิดเห็นมานานแล้วว่า สมควรอย่างยิ่งที่จะได้แยกอำนาจตุลาการเป็นอิสระอย่างแท้จริง ไม่ขึ้นอยู่กับกระทรวงยุติธรรม แยกให้เป็นองค์การอิสระ เช่นในบางประเทศหรือในย่านเอเชีย เช่นในประเทศญี่ปุ่นและเกาหลี ซึ่งท่านก็ได้มุ่งหวังกันมาช้านานแล้ว กระผมก็ฝากข้อคิดเห็นไว้ด้วยว่า ถ้าหากว่า ๑. พาณา จะได้ดำริกระทำเสียในช่วงนี้ก็จะเป็นการสมควรอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าเป็นการสมควรที่จะให้อำนาจอิสระแก่ตุลาการ เพราะว่าในทางปฏิบัติ ผู้พิพากษา ตุลาการมีอิสระในการพิจารณาคดีอย่างแท้จริงก็ตาม แต่ในการปกครองหาเป็นเช่นนั้นไม่ แม้แต่ประธานศาลฎีกาจะลาป่วยก็ต้องลาทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อันนี้เป็นปัญหาใหญ่ ประธานศาลฎีกาไม่มีอำนาจที่จะพิจารณาลงโทษผู้พิพากษาทั้งที่รัฐธรรมนูญได้แยกไว้เป็นประมุขฝ่ายตุลาการ กระผมขอฝากไว้เป็นข้อสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับในเรื่องที่ได้แถลงว่า จะได้สนับสนุนสมรรถภาพของผู้พิพากษาให้การพิจารณาดำเนินไปโดยรวดเร็วขึ้น กระผมขอฝากข้อสังเกตว่า

ในทุกวันนี้เป็นที่ยอมรับกันเป็นอย่างดีว่า ผู้พิพากษาที่สำเร็จเนติบัณฑิต อายุเพียง ๒๕ ปี ไม่มีประสบการณ์ได้ขึ้นนั่งพิจารณาคดีต่างๆ ที่วราชมหาจักรี มิได้ปฏิบัติตามองค์คณะของธรรมนูญศาลยุติธรรม นับแต่นายเดียวขาดประสบการณ์ อันนี้แหละครับเป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชน ถ้าหากว่าท่านมีนโยบายที่จะแก้ไขการดำเนินคดีให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วแล้ว กระผมก็ขอฝากได้แก้ไขในเรื่องสมรรถภาพของผู้พิพากษาด้วย เพราะเหตุว่าคดีที่ผู้พิพากษาพิจารณาโดยปราศจากความรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะที่คดีขึ้นศาลทหารโดยไม่มีโอกาสที่จะอุทธรณ์ ฎีกาได้ เป็นที่เดือดร้อนและลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างยิ่ง กระผมจึงขอฝากข้อสังเกตด้วยประการต่างๆ ไว้เพียงแค่นี้ครับ

นายมยุร วิเศษกุล : ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นในเรื่องนี้กระผมขอแสดงความรู้สึกนอกจากในฐานะที่นั่งอยู่ในที่นี้ แล้วก็ในฐานะประชาชนคนข้างนอกด้วย คือประชาชนนี้ได้ฟังเรื่องนี้มาเป็นเวลานานแล้วว่า เวลาที่มีการแถลงการณ์เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล ก็บอกว่าจะบำบัดทุกข์บำรุงสุข เพิ่มรายได้ ขยายกิจกรรม หรือว่าป้องกันประเทศหรืออะไรต่ออะไรอย่างนี้เป็นต้น เราได้ยินเช่นนี้ตลอดมาเป็นเวลานานแล้วและโดยทั่วๆ ไปแล้ว พุทที่จริงเป็นจารีตที่เราใช้กันมกตลอด ๔๐ ปี และประชาชนฟังแล้วก็เหมือนอย่างกับได้ฟังต่อๆ ไป ถ้ากระผมไม่มาที่นี้ ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ ได้ฟังวันนี้กระผมก็เดาว่านโยบายรัฐบาลนี้จะเป็นอย่างไร ที่นี้ถ้าเรามองดูโดยทั่วๆ ไปแล้วจารีตที่เราใช้กันตลอด ๔๐ ปีของคณะรัฐบาลที่แถลงนโยบายนี้ อันแรกที่สุดถ้าเราจะเข้าใจทุกๆ อย่างที่รัฐบาลแถลง ส่วนใหญ่จะเป็นวัตถุประสงค์และหน้าที่ วัตถุประสงค์และหน้าที่นั้น เป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ดีทุกรัฐบาลแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบ

ประการที่ ๒ นโยบาย ถ้าจะแปลตามที่ต้องการ ก็คือทำอะไรให้ได้ถึงวัตถุประสงค์หรือวิธีการหรือมาตรการ ทำให้ได้ถึงวัตถุประสงค์ เช่นเป็นต้นว่า กลไกการบริหารหรือรวมยอดแล้ว เราเรียกว่านโยบาย แปลว่าจะทำอะไร แต่อ่านดู ๑๓ ข้อ และอ่านมาตลอด ๔๐ ปีแล้ว ไม่เคยเห็นว่ารัฐบาลคณะไหนจะแถลงว่าทำอะไร เพียงแต่บอกว่าหน้าที่ข้าพเจ้าต่อจุดประสงค์มีอะไรบ้าง กระผมเสนอว่าใน ๖ เดือนข้างหน้า เราอาจจะมีรัฐบาล

LIRT

ใหม่อีก กระผมก็คิดว่าจารีตประเพณีในการเขียนนโยบายของรัฐบาลอย่างนี้ ควรจะเลิกเสีย ชอบคุณครับ

นายสุวิชัย พันธะเศรษฐ์: ท่านผู้เป็นประธาน รัฐบาลชุดใหม่ซึ่งได้ระบับความวิสัยทัศน์ใหญ่หลวง โดยพระบวญญาบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มาประกาศรัณ ที่นี้ และได้แถลงนโยบายรวมทั้งหมด ๑๙ ข้อ ในด้านที่จะบริหารราชการแผ่นดินตามธรรมเนียมการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้าพเจ้าไม่ใช่ว่าต้องการจะมาบรมสั่งสอนหรืออะไรอย่างที่ท่านผู้มีความรู้ทั้งหลายได้กระทำ เพราะข้าพเจ้าถือว่ารัฐบาลนี้แถลงนโยบายหลัก คือเน้นไปลิซึ (main policy) มีอยู่ ๑๙ ข้อ ถ้าหากว่าจะแจ้งสี่ขีเยี่ยออกไปแต่ละข้อแล้ว เมื่อรวมเข้าจะเป็นหนังสือปึกใหญ่ ซึ่งทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ามีข้อใจอย่างประการ เพื่อจะเสนอเป็นทำนองให้ทางรัฐบาลได้ทราบและได้เตรียมการในหัวเลี้ยวหัวต่อซึ่งได้มีการเปลี่ยนรัฐบาล

ประการที่ ๑ คือเรื่องรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าพอใจคำที่ว่า ให้เร็วที่สุดที่จะเร็วได้ เพราะว่าการเสนอร่างรัฐธรรมนูญนั้น กว่าจะออกประกาศใช้ มีหลักการต่างๆ สับสนและเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่ใช่ว่าเสนอขึ้นมาวันนี้ พรุ่งนี้ก็เรียกประชุมตัวกลางคินพิจารณารวดเดียวอะไรได้ ไม่ใช่เช่นนั้น อันนี้แหละข้าพเจ้าจึงใคร่จะขอถามคณะรัฐบาลนี้ว่า รัฐธรรมนูญของเราจะนำมาหรือจะยกวางขึ้นใหม่นั้น จะเป็นในรูปใด รูปสภาเดียวหรือสองสภา พรรคการเมืองจะให้มีการการเดียวหรือหลายพรรค คุณเลมบัตีของสมาชิกจำนวนผู้แทน ๑ คน ต่อประชากรเท่าไร สิ่งต่างๆ เหล่านี้รวมทั้งการที่จะให้มีการโฆษณา มีการออกเสียงลงประชามติหรือไม่ เพราะเหตุใด ที่ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงเรื่องการออกเสียงลงประชามติในรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าได้อยู่ในสภานี้มาแทบตั้งแต่ต้น พ.ศ. ๒๔๙๐ มาจนถึงขั้นสุดท้ายนี้ รัฐธรรมนูญฉบับถาวร พ.ศ. ๒๔๗๕ วันที่ ๑๐ ธันวาคม เป็นรัฐธรรมนูญฉบับถาวร พระมหากษัตริย์ทรงพระราชทาน มีคำปรารภบอกว่า ให้แก่ประชาชนสิทธิการของพระองค์ ท่านไม่ได้ให้แก่บุคคลคณะใด หรือกลุ่มใดโดยเฉพาะ ดังนั้นเมื่อมีการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญปี ๒๔๙๙ ข้าพเจ้าเป็นคนเดียวในสภานั้น ได้คัดค้านบอกว่า รัฐธรรมนูญนั้น มีบทบัญญัติเพียงให้แก่ไขเพิ่มเติมเท่านั้น ไม่ให้ยกวางใหม่หรือหารัฐธรรมนูญใหม่มาชี้แทน

LIRT

ในเวลานั้นก็บอกว่าเหตุการณ์จำเป็นขอให้ผ่านไป ข้าพเจ้าก็บอกว่าข้าพเจ้าเห็นด้วยกับรัฐธรรมนุญนี้เฉพาะในการแก้ไข นี่เป็นหลักฐานอยู่ในสภานี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าได้เสนอในที่ประชุมกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ๒๓ คน บอกว่า อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญฉบับที่จะออกมาใหม่นี้ ขอให้มีการออกเสียงลงประชามติเพื่อล้างอาตราพรรัฐธรรมนูญ เพราะแต่ละบุคคลที่ร่างรัฐธรรมนูญเป็นใหญ่เป็นโตเป็นตัวนำนั้น แผ่นดินไทยก็ไม่มีจะอยู่ บางคนก็ไปตายอยู่ในต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่าการกระทำนี้ฝ่าฝืนต่อเจตนารมณ์ของพระมหากษัตริย์ที่คืนอำนาจให้แก่ประชาชน เมื่อจะมีการแก้ไขอำนาจประชาชนก็ต้องให้ประชาชนได้รับรู้ ดังนั้นนั้นจะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญที่ออกมา รัฐธรรมนูญหลวงประดิษฐา รัฐธรรมนูญนายควงฯ รัฐธรรมนูญจอมพล สฤษดิ์ฯ และต่อไปก็จะเป็นรัฐธรรมนูญของ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าสามารถทำได้จะใช้เวลามากน้อยเท่าไรก็ตาม เราล้างอาตราพรรัฐธรรมนูญนี้เสีย เรียกว่ารัฐธรรมนูญของประชาชนชาวไทย เวลานี้มีตัวอย่างในประเทศพม่ามีการออกเสียงลงประชามติในเดือนมกราคม ๒๕๔๗ คือเพื่อให้ประชาชนออกเสียงลงประชามติซึ่งไม่เคยทำมาเลย รัฐธรรมนูญของพม่าฉบับนี้ ตั้งแต่ปี ๑๙๔๖ ถูกเอาไปแขวนไว้ไม่ให้ใช้ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๑ เพิ่มจะมากออกเสียงลงประชามติที่ประกาศมานี้ เพราะฉะนั้นอันนี้แหละ ข้าพเจ้าจึงขอฝากให้รัฐบาลได้นำไปคิด จะเชื่อหรือไม่เชื่อข้าพเจ้าก็แล้วแต่เพราะเหตุว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของประเทศชาติและประชาชน ข้าพเจ้าต้องการให้ได้รัฐธรรมนูญที่เป็นประโยชน์แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และปวงชนชาวไทยโดยไม่เลือกหน้า อันนี้ถ้าหากว่าท่านได้นำไปพิจารณาแล้ว เมื่อมาถึงในสภา ถ้าเข้าอยู่ในหลักการเช่นนี้ ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสนับสนุน

ในประการที่ ๒ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก ในขณะที่เกิดความปั่นป่วนสับสนอลเวงขึ้นในชาติไทย ทำให้ทหาร ตำรวจ เวลานี้หือถอยหมด แทบจะไม่มีใครที่อยากจะสวมเครื่องแบบออกมา แม้แต่ลูกชายของข้าพเจ้าซึ่งเป็นนักเรียนเตรียมทหารไปโรงเรียนต้องถอดเครื่องแบบออกหมดเลย จึงจะไปได้ อันนี้ขอให้รัฐบาลได้แถลงออกมาเสียที่เกิดจากความเข้าใจผิดประการใดจึงก่อให้เกิดความหวั่นกลัวขึ้นในระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการรักษากฎหมายควบคุมการบริหารตามกฎหมายของรัฐบาลยังไม่เป็นที่สิ้นสุดลงได้ ชาวต่าง ๆ ทั้งชาวจริงและชาวเท็จแพร่ไปทั่วประเทศไทยเวลานี้ต่างประเทศก็ฉวยโอกาสเอาไปโฆษณา

LIRT

ข่าวร้องทักสายศักดิ์ศรีของประเทศไทย ข้าพเจ้าต้องการให้ประชาชนชาวไทยผู้รักสันติทั้งหลาย
รวมกันเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวเพื่อต่อสู้กับศัตรูภายนอก ถ้าหากว่าเราละหลวมเราเล็งระเรง
ใจขึ้น เวลาที่เรามีความสุขดีอยู่ แต่ว่ามหันตภัยอันหมิ่นอยู่เบื้องหน้าก็คอยอยู่นั้นเกิดขึ้น
เราจะอาศัยใคร อันนี้ขอฝากรัฐบาลนี้ให้หาทางดำเนินการตามข้อ ๒. นี้ให้หนักแน่นและเต็มที่

ประการสุดท้ายที่ข้าพเจ้าจะพูด ปัญหาเรื่องการแก้ไขค่าครองชีพ เวลานี้ใช้เบ็ด
ฟองละ ๕๐-๖๐ สตางค์ เป็น ๑.๒๕ บาทแล้ว เรามีกฎหมายป้องกันการค้ากำไรเกินควร เรา
มีกฎหมายห้ามกักตุนข้าว เรามีกฎหมายควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคในภาวะคับขัน แต่เรา
ปล่อยให้สินค้าขึ้นราคาอย่างไม่มีขอบเขต ทำให้ประชาชนปนตำรัฐบาลเก่า และขออย่าให้
รัฐบาลนี้ต้องมารับเคราะห์กรรมในเรื่องถูกการสับแซง เพราะเหตุว่าเงินเดือนไม่ขึ้น รายได้
ไม่เพิ่ม รายได้ของกรรมการหรือพนักงานแรงงานเวลานี้ มีนิมัม เวจ (minimum wage) อัตรา
ขั้นต่ำ ๑๒ บาท ซึ่งไม่มีประเทศใดในโลกเขากำหนดอย่างนั้น อย่างน้อย ๑ ดอลลาร์ขึ้นไป
จนถึง ๖ ดอลลาร์ ในประเทศญี่ปุ่น แม้แต่สิงคโปร์ใกล้ ๆ นี้ มากกว่าเราถึง ๑๐ เท่า ชั่วโมง
หนึ่ง ๒๐ บาท ๔๐ บาท แต่ของเรารวันหนึ่ง ๑๒ บาท ชั่วโมงละ ๑.๕๐ บาท เมื่อเป็นอย่างนี้
ทำไม่จะไม่เกิดความปั่นป่วนอลเวง ทำงาน ๘ ชั่วโมงไปซื้อข้าวได้ก็ลิดร อย่างอื่นไม่ต้องพูด
อันนี้แหละขอให้รัฐบาลรีบเร่งพิจารณาแก้ไข อย่าให้ต่างตัวใช้สิทธิต่าง ๆ ที่ได้รับนั้นมากตตัน
ให้ประชาชนคนไทยผู้ขายแรงงานและหยาดเหงื่อให้ต้องได้รับความเดือดร้อนเพราะหลักการ
ขององค์การกรรมกรระหว่างประเทศก็กล่าวว่า แรงงานนะมิใช่สินค้า เพราะฉะนั้นถ้าถือเอา
แรงงานเป็นสินค้า มนุษยธรรมก็ไม่มี และไปขัดต่อปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนด้วย
อันนี้ข้าพเจ้าต้องการให้รัฐบาลนี้ได้สร้างให้ประชาชนได้เห็น ว่า นี่เราจะเป็นประชาธิปไตยกันละ
แม้แต่ทางธนาคารพาณิชย์ เรื่องข่าวที่ว่าเอาที่ดินไปนั้นต้องมีนายหน้า ไม่ได้ค่านายหน้าก็ไม่ให้
ผลที่สุดต้องวิ่งหาพ่อค้าต่างตัวเป็นนายหน้าถึงจะได้เงินมา อันนี้ประชาชนนอกไหม้ใช้ขมมา
เป็นอันมาก ก็ขอให้มีการมอบหมายให้ธนาคารแห่งชาติได้มีโอกาสควบคุมเข้าไป เขา
บอกว่าเขาไม่มีอำนาจ อันนี้แหละที่เราจะแก้ไข นโยบายรัฐบาลจะก็ซอกก็ตาม หนีไม่พ้นจาก
หลัก ๓ ประการ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ถ้าการเมือง เศรษฐกิจ สังคม นี้เป็นไป
ด้วยดี ด้วยความราบรื่นแล้วไม่ต้องวิตก เพราะเมืองไทยนี้ คนไทยถ้าหากว่าไม่ใช่ใช้น้ำเสียสติ

LIART

ทุกคนก็ต้องรักชาติ รักความเป็นไทย ขอแต่เพียงว่า ขอคนไทยเรานี้อย่าให้ล้างผลาญคนไทย เราด้วยกันเอง จะโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือจะโดยเหตุอื่นใดต่าง ๆ ก็แล้วแต่เถอะ ทุกสิ่งทุกอย่างนั้นเราจะต้องถือให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้าพเจ้าเรียนกฎหมายมา ข้าพเจ้ายึดหลักของกฎหมาย ถ้าหากว่าไม่มีกฎหมาย ทุกอย่างจะเป็นอนาธิคม (anachism) คืออนาธิปไตย และเมื่อนั้นผลร้ายจะมาสู่ประเทศชาติ ข้าพเจ้าขอฝากรัฐบาลนี้ไว้เพียงย่อ ๆ เท่านั้น

นายเล็ก วานิชขันธ์กูร : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมมีความเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐบาลที่กระผมได้อ่านดูแล้วและได้รับฟัง กระผมใคร่จะกราบเรียนขอฝากความคิดเห็นสำหรับข้อ ๑๐ ที่ทางรัฐบาลได้แถลงเกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมการศึกษา และได้กล่าวถึงเรื่องจะให้ประชาชนได้มีความยึดมั่นในหลักธรรมแห่งศาสนา เพื่อบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์นั้น กระผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าอย่างไรก็ดีกระผมใคร่จะฝากว่า ถึงแม้ประเทศไทยเรานั้นจะเป็นประเทศที่นับถือพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่ก็จริง แต่ว่ายังมีประชาชนที่นับถือศาสนาอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาอิสลามเป็นที่สองเป็นจำนวนหลายล้านคน กระผมใคร่จะฝากว่า โปรดได้ยึดมั่นหรือกรุณาได้ให้ความเคารพและส่งเสริมสิทธิในการนับถือศาสนาและบำเพ็ญจารีตประเพณีของศาสนาด้วยและโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระผมใคร่จะฝากไว้ต่อคณะรัฐบาลในการที่จะร่างรัฐธรรมนูญว่า โปรดได้ระบุไว้เป็นหลักสำคัญตามที่รัฐธรรมนูญถาวรที่แล้ว ๆ มาได้เคยระบุไว้ว่า ประเทศเราจะส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนาอิสลาม เพราะกระผมมีความเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่งว่าประชาชนเป็นจำนวน ๒ ล้านกว่าคนเศษ ซึ่งอยู่ในสี่จังหวัดภาคใต้ของเรานั้นกำลังต้องการสิทธิเสรีภาพและความเมตตาปรานีจากรัฐบาลในส่วนกลางนี้เป็นอันมาก กระผมขอฝากความคิดเห็นไว้เพียงแค่นี้ครับ ขอขอบคุณ

นายกฤษ สมบัติศิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะสนับสนุนเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายที่พูดเกี่ยวกับเรื่องนโยบายเศรษฐกิจ สำหรับในขณะนี้ปัญหาเศรษฐกิจส่วนรวมนั้นรู้สึกว่าเป็นข้อสำคัญและเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขอย่างมาก ตามนโยบายของรัฐบาลในข้อ ๑๔ เกี่ยวกับนโยบายทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวมนั้น รัฐบาลจะได้ยึดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นหลัก อันนี้กระผมมีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง แต่เนื่องจากภาวะการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันนี้มีปัญหาเงินเฟ้อระหว่างประเทศปัญหาสงครามใน

LIART

ตะวันออกกลาง ทำให้ราคาสินค้าต่างๆ เพิ่มขึ้น จึงกระทบกระเทือนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอันมาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวนี้ได้วางไว้เมื่อปี ๒๕๑๔ ในวงกรอบของแผนพัฒนานั้น จึงยังมีได้คำนึงถึงสถานการณ์ในทางเศรษฐกิจซึ่งเกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ กระผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งเกี่ยวกับนโยบายที่จะได้มีการแก้ไขปรับปรุงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบางสาขาให้สามารถรับกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ได้ในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ แต่เท่าที่เป็นมาแล้วนั้น การแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยมากตั้งกรมอธิการพิเศษขึ้นบ้าง ตั้งเจ้าหน้าที่ผู้มีความสามารถในบางคณะขึ้นจัดทำบ้าง ปัญหาข้อเท็จจริงต่างๆ จึงไม่เป็นที่แน่นอนเหมือนกัน จึงเป็นผลให้การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาลชุดเดิมได้ประสบความสำเร็จอย่างล้นหลาม มีปัญหาราคาสินค้า ปัญหาการควบคุมสินค้า ปัญหาภาวะเงินต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นเมื่อหน่วยงานของรัฐบาลได้มีอยู่แล้วหน่วยงานวางแผนเศรษฐกิจได้มีอยู่แล้ว หน่วยงานวางแผนนี้จะได้รับดำเนินการในด้านการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตามข้อนโยบายข้อ ๑๙ ของรัฐบาลเช่นเดียวกัน กระผมจึงใคร่จะขอฝากข้อสังเกตไว้ว่า ถ้าจะได้มีการให้หน่วยงานของรัฐบาลเป็นหน่วยหลักใดหน่วยหลักหนึ่ง ได้พิจารณาปัญหาข้อเศรษฐกิจนี้โดยแก้ไขแผนพัฒนาพร้อมไปด้วย ก็อาจจะเป็นประโยชน์แก่รัฐบาลอย่างยิ่ง กระผมขอฝากข้อสังเกต

นายสาหนะ สหายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ กระผมรู้สึกเป็นห่วงท่านนายกรัฐมนตรีเป็นอย่างยิ่ง เพราะเท่าที่ฟังมาแล้วส่วนแต่หนึ่อย่างหนึ่งนั้น แต่กระผมเชื่อมั่นด้วยเหตุการณ์ว่า รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลชั่วคราว เป็นรัฐบาลที่เข้ามาโดยการเรียกร้องของนิสิตนักศึกษาและประชาชน เพื่อจะให้ได้มาซึ่งสิทธิและเสรีภาพ โดยเฉพาะในระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นหลักใหญ่ เมื่อกระผมเห็นคณะรัฐมนตรีแล้ว กระผมก็ยิ่งหนักใจใหญ่ ส่วนแต่พระเครื่องแปดสิบเปอร์เซ็นต์ เป็นพระเครื่องทั้งนั้น เพราะฉะนั้นรัฐบาลนี้ล้มคนรุ่นหนุ่มลิมพวกที่กำลังเรียนและจะรับปริญญาอะเยะเย ลิมพวกที่ริเริ่มเพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติ เมื่อแต่งตั้งรัฐมนตรีแล้วเหมือนกันกับรัฐบาลที่แล้ว ๆ มา ยึดพระเครื่องเป็นใหญ่ เมื่อยึดพระเครื่องเป็นใหญ่ กระผมยังมองไม่ออกในเรื่องก้าวหน้าของประเทศชาติ จึงอยากจะฝากไว้ กระผมขอเน้นหนักในเรื่องระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ มา ยังไม่ได้เคยให้อะไรเขาจริงจริงเลย คุมมาตลอดเวลา มีประเภท ๒ หมวดประเภท ๒ มีพุทธสภา หมวดพุทธ-

LIART

สภามีวุฒิสภา พอร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วใครเป็นรัฐมนตรีไม่ได้ ผู้แทนที่ราษฎรเลือกเป็นรัฐมนตรีไม่ได้ ฉะนั้นจะกุมอำนาจไว้ใครจะทำไม่ ผู้แทนเขาเทียบยกไปทุกหัวระแหง เขาเห็นทุกซอกของราษฎรหมดทุกหย่อมหญ้า เขาผลงานประจำที่จะดำเนินงานอาชีพ มากเป็นนักการเมือง กลับกีดกันเขา แยกบริหารไม่ได้ แยกเป็นผู้แทนจะเข้ามาบริหารไม่ได้ ได้อย่างเดียว คือคอยยกมือตามฉัน เพราะฉะนั้นนอกจากจะเน้นกับรัฐบาลซึ่งเป็นอาจารย์ที่รักและเคารพของกระผม และที่นำส่งสารท่านต้องรับผิดชอบในการที่จะให้การตอบแทนแก่เลือดเนื้อของประชาชนที่เสียไปเพื่อสืบทอดไว้ในระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่บัดนี้ ถ้าหากว่าร่างรัฐธรรมนูญไม่เป็นประชาธิปไตยแล้ว ประวัติศาสตร์จะจารึกคณะรัฐบาลนี้ไว้ชั่วกาลนาน แล้วจะมีการเสียใจในวิญญูณที่เสียไป ฉะนั้นนอกจากจะฝากไว้ในระบอบประชาธิปไตยว่า ท่านได้วางแผนนโยบายหรือยัง ว่าท่านจะเปิดสิทธิให้อำนาจอธิปไตยมาจากประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน ถ้าหากท่านไม่เปิดสิทธิอันนี้แล้ว ในรัฐสภานี้ ท่านได้ระวังแล้วหรือยัง ว่าหัวหน้าสำคัญในวันข้างหน้าจะมีฝ่ายซึ่งมีลัทธิตรงกันข้ามกับที่เรายกย่องระบอบที่มีองค์พระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ จะมานั่งในสภาเกินกว่า ๕๐ เปอร์เซนต์แล้วจะหมุนการเมืองประเทศไทยเป็นอย่างไรก็ได้ โดยยึดหัวหน้า โดยไม่ต้องยึดแผ่นดิน โดยยึดวิถีทางการเมืองเป็นหลัก ท่านได้ทราบและได้วางแผนหรือยัง เพราะฉะนั้นผู้ที่จะเล่นการเมืองฝากให้กระผมมาตามนโยบายในข้อนี้ว่า

๑. จะให้เขาเป็นรัฐบาลได้ไหม ถ้าประชาชนเลือกตั้งเขามา และมีเสียงข้างมากหรือว่าไม่ได้ จะเป็นรัฐบาลได้เฉพาะพระเครื่องเท่านั้น พวกท่านเป็นพระอันตบ คอยสวดอุทิศ สวดขยันต่อไปตามเรื่อง แล้วอย่าไปตูดผู้แทนเขา ปฏิวัติที่ไร แต่ผู้แทนทุกคนที่ ผู้แทนมันระย่ำอย่างนั้น มันไม่ตูดอย่างนั้น มันจุ่นวายอย่างนั้น เลยกฎปฏิบัติ ซ้ำใจมานานเต็มทีแล้วคว่ำบ้านประชาชนที่เคยสละตำแหน่งประจำไปเป็นนักการเมือง ก็เป็นผู้แทนที่ดี เป็นรัฐมนตรีที่ดี บริหารประเทศชาติได้ดีแล้วยังมีอีกหลายคนที่ตั้งใจดีที่จะหาข้อเสียดในทางการเมือง แล้วรับผิดชอบในหน้าที่ต่อประชาชนถ้าเขาไม่ดีแล้วกลับไปเลือกตั้ง ไม่มีใครเขา เพราะฉะนั้นกระผมอยากฟังท่านนายกรัฐมนตรีที่รักและเคารพว่า จะให้ประชาธิปไตยแก่ประชาชนตามที่เขาได้เสียเลือดเนื้อจริงจังหรือว่าจะมีการควบคุมไว้อีก เพราะฉะนั้นนอกจากจะเน้นอันนี้

LIRT

๒. นโยบายนี้กระผมตั้งใจเหลือเกิน ไม่มีแถลงไว้เลยว่าจะปราบคอร์รัปชัน ก็คือว่าในเมืองไทยไม่มีคอร์รัปชัน รัฐบาลจึงไม่คิดจะปราบ อันนี้ตั้งใจเหลือเกิน ที่ท่านรับรองไว้ไม่ต้องปราบกัน

ประการที่ ๓ เรื่องภาษีอากร ท่านจะปรับปรุงให้เป็นธรรมแก่สังคม พูดกันมาตั้งแต่รัฐบาลไหนๆ ก็พูดอย่างนี้ แต่ท่านรู้ใหม่ว่า เวลานี้ประชาชนภาคใต้เสรีภาคีอยู่ ๓ รัฐบาล ๑. เสียให้แก่รัฐบาลกลาง และประเทศชาติที่ถูกต้องตามกฎหมาย ๒. เสียให้แก่ใจรริตไถ ค่าคุ้มครอง ๓. เสียให้แก่บุคคลที่อยู่ในเครื่องแบบ ๓ ท่านมีตลอดทางเลย แล้วผลที่สุดเขาก็แย้มไม่ให้ก็ไม่ได้ เพราะฉะนั้นหวังว่าท่านรัฐมนตรีคลังคงจะได้พิจารณาภาษีอากรมากขึ้นนี้ ให้ได้ความปลื้มทุกชี้ไปจากประชาชน แล้วประการสำคัญอยากจะเน้นหนักว่า ท่านจะถือเอานโยบายการเศรษฐกิจโดยเสรี หรือจะตั้งเอาการค้าให้อยู่ในมือคนไทย หรือจะปล่อยให้ตามเสรีตามที่เขาเห่อๆ กันและค่อยตกไปอยู่ในมือคนต่างด้าวหมด คนไทยก็ไปอยู่ตามรูตามป่าตามดงไปที่เสวยความสุขกัน ดูหน้าก็คนไทยหยอก แต่สีหน้าไม่ค่อยจะใช่ ก็อยากจะถามว่า ท่านจะยึดถืออย่างไร ในเรื่องการเศรษฐกิจนี้สำคัญมาก เศรษฐกิจกับประชาธิปไตยนี้ ที่นี้ต่างประเทศคนค้า คนขาย คนร่ำ คนรวย คนของประเทคนั้น เขาก็ทุนการเมืองของประเทศของเขาตามนโยบายที่เขาเต็มใจและเห็นใจแต่ประเทศไทยคนรวยมีคนไทยสักกี่คน แต่ว่าพอรวยเข้าคนหนึ่งก็ว่าคนนี้โกง พอรวยเข้าคน คนนั้นก็โกง โกงกันก็เยอะ ไม่โกงก็มาก เพราะฉะนั้นก็อยากจะถามว่า การค้า ท่านจะปล่อยให้ใครก็ได้ หรือว่าท่านจะหาทางส่งเสริมให้พี่น้องคนไทยเราลงหน้าอ้าปากกับเขาได้ โดยรัฐบาลสนับสนุน ถ้าฟรีแฮนด์ (free hand) กัน กระผมบอกได้ไม่มีทางสู้เลย สู้ไม่ได้ ไม่มีประตุเลย ถ้าไม่อาศัยรัฐบาลเข้าช่วยบ้างหรือส่งเสริมบ้าง คู่กันให้เขาบ้างละก็ เราก็อย่างว่าเล่นน้ำพริกน้ำปลาร้าไปตามเคย หัวฟุงหัวมันเขาเอาไปหมด

ในที่สุดขอฝากไว้ว่า การเดินขบวนก่อการเรียกร้องสิทธิคราวที่แล้วเป็นประวัติศาสตร์ยิ่งใหญ่ ขอรับรองรัฐบาลว่า อย่าให้มีการเดินขบวนขับไล่บุคคลที่เคารพสูงสุดในประเทศเป็นอันขาด และถ้าไม่ระวังแล้ว เกรงเหลือเกิน วันหน้าจะเกิดขึ้น โดยแฝงมาในรูปใดก็ตามอยากจะฝากไว้ด้วย เพราะกระผมก็ยังมีพระที่ยึดถือสูงสุดอยู่องค์เดียว ฉะนั้นในการร่างรัฐธรรมนูญ อยากให้ท่านเน้นหนัก เลิกเสียทีเถอะครับ แต่งตั้ง แล้วระบบสองสภา ท่านจะ

LIART

ยึดอีกไหม ในยุโรปเขาเลิกกันไปหมดแล้ว ซ้ำเหลือเกิน ยึดขาดเหลือเกินแล้วทำให้สองสภาทะเลาะกัน เพราะฉะนั้นก็อยากจะฟังนโยบายสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องรัฐธรรมนูญและประชาธิปไตย ท่านจะให้เขาแค่นั้น ท่านจะยึดหลักอำนาจสูงสุดมาจากประชาชน โดยประชาชนเพื่อประชาชน และรัฐบาลต้องมาจากประชาชนหรือไม่ และอีกอันหนึ่งข้าราชการสั่งให้กระผมมาเรียนตามว่า จะแยกให้เขาสบายใจเสียที่ได้ใหม่ ไหน ๆ จะเอากันจริง ๆ ลักทีแล้ว ว่าอำนาจปกครองให้คนใหม่ให้เขา ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวง ฝ่ายการเมืองอย่าไปยุ่งเขาเลย รัฐมนตรีก็มีแต่วางนโยบาย แล้วดูนโยบายใครทำไม่ดีก็ว่าปลัดกระทรวงคนเดียว ไม่ต้องมากให้เป็นชั้นเอก ชั้นโท ย้ายไปโน่นไปนี่ ผลที่สุดข้าราชการประจำเข้าก็เต็มหน้าบ้านรัฐมนตรีหมด รัฐมนตรีก็มานั่งบ่นว่า แทมไม่ไหวจริง ๆ วันหนึ่ง ๆ พิจารณาแต่เรื่องเลื่อนขึ้น เลื่อนขึ้น ลงโทษ ไม่มีเวลาที่จะมกบริหารประเทศชาติ ท่านแยกอำนาจนี้ได้หรือไม่ในทางที่จะปกครองประเทศชาติ ให้ข้าราชการประจำเขาสบายใจ ไม่ต้องฝึกฝนในทางการเมือง เขาจะได้มุ่งหน้าที่จะรับใช้ประเทศชาติ ส่วนนักการเมืองก็มุ่งหน้าที่จะวางนโยบายให้ประเทศชาติเจริญต่อไป และขอฝากไว้ว่า คนที่จะเป็นผู้บริหารประเทศ คือนายกรัฐมนตรีนั้น ท่านจะกำหนดได้ใหม่ อย่างอเมริกา อย่าให้เป็นติดต่อกัน ๘ ปีเลย เพราะหลักธรรมชาติ พอแก่แล้วหลง พอ ๘๐ แล้วหลง คนงะพอเป็นอะไรแล้วก็หลง คือหลงอำนาจ พอหลงหนัก ๆ เข้าก็เสียคน ฉะนั้นการริเริ่มเมื่อทำ ๘ ปีนี้เต็มมีจักรแล้ว คนมาใหม่จะได้สร้างสรรค์ให้เจริญกว่าคนเก่าต่อไป ประเทศชาติ จะได้เจริญ ไม่เช่นนั้นหนักเข้า rutin เวิร์ด (routine work) เล่นกันไปวันหนึ่ง ๆ เข้าขามเย็นขามประเทศชาติก็แยกเท่านั้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ออกจะให้ทำงานได้ตอบให้กระจำแจ้งในที่ประชุมนี้ ขออย่าได้ปิดโปว่า แล้วแต่กรรมการร่างเขาจะเสนอมายันนี้ก็ไม่ใช่นโยบายครับ ก็ขอกราบเรียนฝากไว้ด้วยความเคารพ หากมีอะไรสว่างเกินกับอาจารย์บ้าง ขอโปรดประทานอภัยด้วย

นายสิวละล่อง บุนนาค: ท่านประธานที่เคารพ กระผมเคยกล่าวในสภานี้ไว้ครั้งหนึ่งว่า พวกเขาไม่ค่อยยอมรับความจริง วันใดกระผมอยากจะทำเสริมอีกว่านอกจากจะไม่ยอมรับความจริงแล้ว เรายังจะพยายามลืมความจริงเสียอีก เพราะเหตุอะไร เพราะเหตุว่ากระผมทราบดีว่า ท่านที่นั่งอยู่ในที่นี้ทุกท่านนั้น ก็รับฟังนโยบายรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร การแถลงนโยบายของรัฐบาลนั้น ความจริงก็เป็นแต่เพียงแบบประเพณี

LIART

เท่านั้น เพราะว่าอะไรจริงเอาจึงเหมือนกับการแถลงนโยบายของรัฐบาลที่มีรัฐธรรมนูญ มีพรรคฝ่ายค้านนั้นหาได้ไม่ ดังนั้นท่านประชาชนจึงได้กรุณาตั้งเดือนว่าเป็นการเพื่อรับทราบเท่านั้น และเราก็จะต้องยอมรับความจริงอีกอันหนึ่งว่า รัฐบาลนี้เข้ามาด้วยความจำใจและด้วยความจำเป็นต่อสถานการณ์ที่บีบบังคับ เข้ามาโดยเห็นแก่ประชาชนและประเทศชาติ และด้วยพระการมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยเฉพาะตัวท่านนายกรัฐมนตรีนั้น ท่านอาจจะครองผ้าเหลืองเข้าวัดได้ทันที เพราะว่าการปฏิบัติวิตรของท่านในขณะนี้เกือบจะเทียบเป็นคนละโลกกับบุคคลธรรมดาอยู่แล้ว ท่านครองธรรมเกือบจะสูงกว่าประชาชนทั้งหลายอยู่แล้ว ดังนั้นที่ท่านเข้ามารับหน้าที่ครั้งนี้ด้วยความจำใจและด้วยความจำเป็น เพื่อเห็นแก่ประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ตั้ง ในด้านคณะรัฐมนตรีนั้น กระผมคิดว่าถ้าพูดกันอย่างเบ่งๆ ท่านก็ไม่ได้มีความรู้ความสามารถยิ่งหย่อนไปกว่าพวกเราที่นั่งอยู่ในที่นี้เลย ดังนั้นสิ่งใดที่พวกเราและคิดว่าควรจะทำ กระผมก็คิดว่าคณะรัฐมนตรีก็ควรจะทำและควรจะทำเหมือนกัน บางท่านก็พยายามอภิปรายเรื่องรัฐธรรมนูญว่าควรจะเป็นอย่างนั้นควรจะเป็นอย่างนี้ ขออย่างนั้นขออย่างนี้ อันนี้ท่านลืมนึกความจริงเสียแล้ว รัฐบาลเป็นแต่เพียงยืนวางรัฐธรรมนูญให้สภานี้พิจารณาเท่านั้น กระผมอาจจะพูดได้ว่า แม้จะข้างมาสวยสดงดงามสักเพียงใด ร่างของรัฐบาลที่จะเสนอสภานี้ก็เท่ากับกระดาษเปล่าแผ่นหนึ่ง ถ้าสภานี้ไม่รับหลักการ ร่างนั้นก็ตกไป ถ้าสภานี้เห็นไม่เหมาะสมแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็เป็นไปตามเสียงข้างมากแล้วตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๕ ดังนั้นกระผมคิดว่าพวกเราไม่ควรจะตัดสินใจไปก่อนใช้ หรือหมยน้ำบ่อหน้า รัฐธรรมนูญควรจะเป็นอย่างนั้นควรจะเป็นอย่างนี้ คิดว่าถ้าเวลานี้เราทุกคนคิดกันว่า เรามาทำเพื่อประชาชนและประเทศชาติแล้ว นอกจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญซึ่งคล้ายๆ กับ จะเป็นผู้เตรียมการวางโครงสร้างให้เราเพื่อที่จะได้รัฐธรรมนูญที่ดีในอนาคตนี้ กระผมคิดว่าเราทุกคนมีหน้าที่เป็นสถาปนิกช่วยกันตกแต่งศิขมแก้ไขขัดเกลา เราก็ได้รัฐธรรมนูญที่ดีที่เหมาะสมและที่เราต้องการ ท่านประชาชนที่เคารพ กระผมคิดว่าตลอดเวลา ๒-๓ ชั่วโมงที่ผ่านมาี้ กระผมได้นั่งฟังแต่เสียงว่ารัฐบาลต้องทำอย่างนั้น รัฐบาลต้องทำอย่างนี้ ควรจะทำอย่างนั้นควรจะทำอย่างนี้ แต่เราสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เราทราบตระหนักดีว่ารัฐบาลขณะนี้ไม่มีหน้าที่สำคัญที่สุด คือ พื้นฟูสถานะ-

LIRT

ภาพฟื้นฟูจิตใจ รัฐบาลต้องการอย่างยิ่งที่จะบริหารงานเพื่อให้ลุ่สว่างถึงเป้าหมายความเจริญของประเทศชาติและความสงบสุขของประชาชน รัฐบาลจะต้องทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังสติปัญญาและกำลังใจ กำลังกายและกำลังสติปัญญานั้น เราไม่จำเป็นต้องพูดถึง กระผมเชื่อว่าท่านมีอยู่พร้อมมูลแล้ว แต่กำลังใจนี่ซิ กำลังใจรัฐบาลที่จะไปสมานสามัคคีบุคคลในชาติทั้งชาติให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กำลังใจรัฐบาลจะได้มาจากไหน ชั้นแรกก็จะได้มาจากคนที่ใกล้ชิดและข้างเคียง คือ ข้าราชการ และในที่นี้ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เราเคยแสดงเจตนาที่จะให้กำลังใจรัฐบาลซึ่งเข้ามาโดยความเสียดสละและจำเป็นต่อสถานการณ์แล้วหรือยัง กระผมคิดว่าเราควรจะได้พิจารณาดูให้รอบคอบว่ารัฐบาลนี้ อย่างที่ท่านก็ทราบแล้วว่าเป็นรัฐบาลเพื่อรักษาสถานการณ์ ดังนั้นในการรักษาสถานการณ์นี้เราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้กำลังใจให้รัฐบาลได้มีโอกาสรักษาการให้ตรงตามเป้าหมาย กระผมขอรับรองวิงวอนท่านเพื่อนสมาชิกผู้มิเกี่ยวข้องทั้งหลาย ขอได้กรุณาให้กำลังใจแก่รัฐบาลในการที่จะนำประเทศชาติซึ่งกำลังอยู่ในภาวะคับขันนี้ให้ตลอดรอดฝั่ง และประสบความสำเร็จสวัสดิ์สันติวันจันทร์ ขอคุณ

นายสัญญา ชรรมศักดิ์ (นายกรัฐมนตรี): ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้ตั้งใจฟังคำกล่าวอันมีเจตนาดีอย่างยิ่งของท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติทุกคน และทุกข้อความก็รู้สึกว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่กระผมและเพื่อนในคณะรัฐมนตรีจะรับเอาไปพิจารณาปฏิบัติราชการแผ่นดินต่อไป แม้จะเป็นระยะเวลาอันสั้น กระผมขอประทันทกราบเรียนว่าเป็นความจริงอย่างที่ท่านสมาชิกคนสุดท้ายได้กล่าวว่า รัฐบาลนี้ได้เข้ามาด้วยความจำเป็นและด้วยความจำใจ จุดของการที่ตั้งรัฐบาลนี้ขึ้นมา กระผมคิดว่าทุกท่านคงเข้าใจว่าเป็นรัฐบาลที่จะเข้ามาขอรับรองความสงบ ระงับโศกภัยที่กำลังเกิดขึ้นให้ดับลงโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ แล้วเราทุกฝ่ายก็ได้เห็นใจกันในข้อนี้ ร่วมมือกันฟื้นฟูความสงบเรียบร้อยมาได้พอสมควรจนถึงในปัจจุบัน และได้ตั้งใจร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อย ความสามัคคีสามัคคีของคนในชาตินี้ตลอดไปไม่มีที่สิ้นสุด อีกข้อหนึ่งก็คือว่าชาติไทยเราหรือเฉพาะอย่างยิ่งคนไทยในเหตุการณ์ตุลาคมนี้ มีการขู่ทรูทรูทางจิตใจเป็นอย่างมาก ขู่ทรูทรูทรูทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายที่ไม่ได้เกี่ยวข้อง มีความเศร้าใจประหวั่นพรั่นพรึงมีนงร้องไห้โดยทั่วไป เพราะฉะนั้นรัฐบาลนี้จะพยายามทุกวิถีทางที่จะซ่อมแซมจิตใจคนให้กลับคืนสู่สถาน-

LIART

การณืที่ปกติพอสมควร การชำรุดทรุดโทรมทางวัตถุนี้เราต้องขออนุญาตซ่อมแซมได้โดยไม่มี
 ยาก แต่การชำรุดทรุดโทรมทางจิตใจนี่ซ่อมแซมยากมาก คือต้องใช้เวลาและใช้ความซื่อสัตย์-
 สุจริตในหัวใจของเราออกมาให้หมดสิ้น เวลานี้กระผมก็มีความโปร่งใจขึ้นทีละน้อย ๆ ว่าทุก
 ฝ่ายทุกเหล่าได้พยายามที่จะหันเข้ามาทำจิตใจของตนซึ่งกันและกัน กระผมขอประธาณ
 กราบเรียนว่า ท่านทั้งหลายคงจำได้ว่าเหตุการณ์ตุลาคมที่เกิดขึ้นนี้ เกิดขึ้นเพราะการเริ่มต้น
 ด้วยจุดน้อยนิดเดียว คือการเรียกร้องรัฐธรรมนูญ แล้วก็เกิดเหตุการณ์กลายเป็นการลุกลาม
 ใหญ่โตเพราะความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันหรือเพราะความผิดพลาดบางประการ เพราะฉะนั้น
 รัฐธรรมนูญนี่จึงเป็นที่รัฐบาลนี้ตั้งใจอย่างเด็ดเดี่ยวที่จะแก้ไขให้ได้ คือที่จะนำออกมาสู่
 ความต้องการของประชาชนให้ได้ กระผมได้กล่าวเป็นคำสัตย์ไว้ในวันที่ได้ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีเมื่อคืนวันที่ ๑๔ ว่ากระผมมีปณิธานจะนำรัฐธรรมนูญ
 ออกมาโดยเร็วที่สุดที่จะเร็วได้ และคาดคิดว่าไม่ควรจะเกิน ๖ เดือน ฉะนั้นกระผมก็ขอยืนยัน
 ในที่นี้ว่ายังคงมีเจตจำนงนี้อยู่ และเจตจำนงอันนี้ก็ได้รับความร่วมมือจากท่านผู้มีเกียรติใน
 คณะรัฐมนตรีและท่านอื่น ๆ เป็นอันมาก รวมทั้งคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย นิสิต นักศึกษา
 และประชาชนผู้หวังดี ล้วนแต่ร่วมมืออย่างดียิ่งทั้งสิ้น และรัฐธรรมนูญนี้ กระผมก็ขอตั้ง
 ปณิธานอีกว่าควรจะเป็นรัฐธรรมนูญที่ให้สิทธิเสรีแก่ประชาชนคนไทย ให้เขาได้มีสิทธิเสรีภาพ
 และมีส่วนมีเสียงในการบริหารประเทศตามระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้องมากที่สุดเท่าที่จะ
 ทำได้สำหรับประเทศไทย กระผมจึงขอกราบเรียนเช่นนี้ และก็เวลานี้ทุก ๆ ฝ่ายก็ได้พยายาม
 ที่จะทำอย่างนี้อยู่แล้วในเรื่องของรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นเรื่องใหญ่ที่สุดของรัฐบาลนี้ กระผม
 ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติทุกท่านที่ให้ข้อสังเกตข้อคิดข้อทุกข์ใจข้อเป็นห่วง
 ด้วยความหวังดีทุกประการและขอขอบคุณท่านประธานด้วยเป็นอย่างยิ่ง

(สมาชิกในที่ประชุมปรบมือ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน
 อสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาล ในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวง
 บวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการ
 การปกครองพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒

LIRT

ที่ ๑๑๗๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลใน
ท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ
การปกครอง ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
แขวงบวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
เพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) **สวัสดิ์วงศ์ ปฎิทัศน์**

(นายสวัสดิ์วงศ์ ปฎิทัศน์)

กรรมการแทน ประธานคณะกรรมการการปกครอง

กองกรรมาธิการ

โทร. ๘๑๑๐๐๕๘

รายงานของคณะกรรมการการปกครอง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาล
ในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ....

ตามที่ที่ประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณานั้น บัดนี้ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายถาวร พลจันทร์ นายช่างผังเมืองเอก และนายจระนัย สุอำนาจ นิติกรโท สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย นายอำพร เจริญพูน หัวหน้ากองรังวัดที่ดิน และนายวกร ผลอนันต์ หัวหน้าแผนกรังวัด ฝ่ายการโยธา กรุงเทพมหานคร

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

๓. ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	"
<u>มาตรา ๑</u>	"
<u>มาตรา ๒</u>	"
<u>มาตรา ๓</u>	"
<u>มาตรา ๔</u>	"
<u>มาตรา ๕</u>	"

๔. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(ลงชื่อ) พันเอก สงวน คำวงษา

(สงวน คำวงษา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ร่าง
พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ
แขวงบวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาล
ในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
ซึ่งได้ทำการสำรวจเสร็จแล้ว ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน
พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ และแขวง
เสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ตามพระราชบัญญัตินี้

LIRT

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ให้แก่กระทรวงมหาดไทยเพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาล โดยมีแนวทางส่วนแคบที่สุดเก้าเมตรและส่วนกว้างที่สุดสามสิบเมตร ตามแผนผังที่ดินซึ่งจะได้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการเขต และที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คณะกรรมการจะมีอะไรแถลงเพิ่มเติมบ้างหรือไม่

นายสวัสดิ์วงศ์ ปฏิทัศน์ (กรรมาธิการ) : คณะกรรมการไม่มีอะไรจะแถลงเพิ่มเติม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปจะเป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ขอให้เลขาธิการรัฐสภาอ่าน

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาล ในท้องที่แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงบวรนิเวศ และแขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๕ ไม่มีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกขอกฎหมาย)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เป็นอันว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ผมจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรที่จะให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรที่จะประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓๙ คน)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้

LIRT

ระเบียบวาระที่ ๔ ร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการการปกครองพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒

ที่ ๑๑๗๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ
การปกครอง ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
เครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และส่งให้
คณะกรรมการการปกครองพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้เสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) **ทวีศักดิ์ ปฏิทนต์**

(นายทวีศักดิ์ ปฏิทนต์)

กรรมการแทน ประธานคณะกรรมการการปกครอง

กองกรรมาธิการ

โทร. ๙๑๐๐๕๘

รายงานของคณะกรรมการการปกครอง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ....

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณานั้น บัดนี้ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายวินัย พรพิบูลย์ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป กรุงเทพมหานคร

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

๓. ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ "

มาตรา ๑ -

มาตรา ๒ -

มาตรา ๓ "

มาตรา ๔ -

มาตรา ๕ "

มาตรา ๖ "

๔. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(ลงชื่อ) พันเอก สงวน คำวงษา

(สงวน คำวงษา)

เลขาธิการคณะกรรมการการ

LIRT

ร่าง
พระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ เครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"เครื่องแบบ" หมายความว่า เครื่องแต่งกายทั้งหลายรวมทั้งเครื่องหมายต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายอย่างอื่นที่ได้กำหนดให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครแต่ง

มาตรา ๔ ลักษณะ ชนิดและประเภทของเครื่องแบบและระเบียบในการแต่งเครื่องแบบแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ผู้ใดไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบตามพระราชบัญญัตินี้ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่งเครื่องแบบนั้นเพื่อจะให้ผู้อื่นเชื่อว่าเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ตักลงระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

คณะกรรมการกิจการจะมีอะไรแปลงเพิ่มเติมบ้างหรือไม่

นายสิ่วละล่ง บุนนาค (กรรมธิการ): คณะกรรมการไม่มีอะไรแปลงเพิ่มเติม

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: ต่อไปนี้จะเป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ขอให้เลขธิการรัฐสภาอ่าน

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ (เลขธิการรัฐสภา): ร่างพระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำป่าวภาคใช้ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ ไม่มีการแก้ไข (ไม่มีสมาชิกขออภิปราย)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: เป็นอันว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้วต่อไปนี้เป็นพิจารณาในวาระที่ ๓ ผมจะขอมติต่อที่ประชุมเห็นว่า สมควรที่จะให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า สมควรที่จะประกาศใช้เห็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๔๓ คน)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายได้

สำหรับวันนี้หมดระเบียบวาระแล้ว ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๑๐ นาฬิกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา

กฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา

Handwritten notes on the left side of the page, including the word 'W' and various illegible scribbles.

Handwritten notes on the right side of the page, including the word 'W' and various illegible scribbles.

กระทรวงมหาดไทย
คณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา

Handwritten signature and text:
.....
.....
.....
.....

Handwritten signature and text:
.....
.....

